

"DZIECKO W ŚWIECIE WARTOŚCI"

CO JEST W ŻYCIU WAŻNE. POKAŻ TO SWOJEMU DZIECKU!

Co to są wartości?

Wartości nie są czymś oczywistym. Nie rodzą się z ich znajomością czy umiejętnością kierowania nimi. Dlatego czymś ważnym i oczywistym jest zapewnienie dzieciom warunków do nauki wartości by miały szansę posługiwać się nimi. Musimy pamiętać, że wartości przede wszystkim wnosimy z domu rodzinnego. Mocny system wartości i umiejętności ich stosowania w życiu to najważniejszy kapitał, w jaki powinniśmy wyposażać dziecko.

Warto nauczyć dzieci:

§ jak być przyzwoitym człowiekiem,

§ jak budować dobre relacje z rówieśnikami,

§ jak dokonywać właściwych wyborów.

Warto uczyć wartości moralnych gdyż brak wartości stanowi zagrożenie dla świata.

Najważniejsza w nauczaniu wartości powinna być świadomość dorosłych, że nie teoria, lecz ich własny przykład i zachowania najgłośniej przemawiają do dzieci. Wychowując dzieci należy pamiętać o tym, iż uczy się ono w zależności od środowiska, w którym żyje.

Pedagog Rafał Ryszka stworzył dziecięcy system wartości, który w formie zawartych pytań jest apelem do dorosłych.

§ Skąd mam wiedzieć, co to są wartości - pokaż mi je wszystkie.

§ Skąd mam wiedzieć, jak bronić swoich wartości - pokaż mi, jak się to robi.

§ Skąd mam wiedzieć, co jest ważne - pokaż mi, co jest najważniejsze.

§ Skąd mam wiedzieć, że wartości nabywa się od najmłodszych lat, a nie dopiero jak „dorosnę” - pokazuj mi dobre wartości od urodzenia, a nie czekaj na właściwy moment.

§ Skąd mam wiedzieć, że pieniądze, sława, pośpiech to fałszywa droga - przecież pozwalasz mi słuchać bez przerwy, że to jest najważniejsze w życiu.

§ Skąd mam wiedzieć, że złego przykładu nie dają mi „inni”, „ludzkość”, tylko TY. A jeśli od CIEBIE nauczę się dobrych zasad, – co obchodzi mnie zły przykład „ludzkości”.

§ Przecież tego, co najważniejsze w życiu nie nauczę się z książek, oglądając telewizję, słuchając piosenek czy słuchając wszystkich dorosłych - tylko obserwując Ciebie.

Każdy z nas kieruje się w życiu jakimś systemem wartości. Zazwyczaj pragniemy przekazać go naszym dzieciom, pokazać jego dobro i znaczenie. Tak naprawdę jedynym sposobem na przekazanie im naszych zasad moralnych jest prawdziwe i autentyczne życie. Niezależnie od religii, filozofii czy światopoglądu istnieją uniwersalne wartości ważne dla każdego człowieka.

Uczciwości i prawdomówność

Jeśli chcesz, by twoje dziecko było uczciwe, po prostu... bądź uczciwy. Uczciwy w stosunku do innych ludzi, w stosunku do dziecka, a także w stosunku do samego siebie. Nasze dzieci doskonale potrafią wyczuć nieprawdę i dobrze wiedzą, kiedy udajemy. Boli cię głowa, ale udajesz, że wszystko jest OK? Pokłóciliście się, ale przed dziećmi gracie szczęśliwych? One to widzą i czują. To pilni obserwatorzy, którzy mają radary nastawione na nieuczciwość. Jeśli chcesz, by twoje dziecko było uczciwe, nie udawaj przed nim – bądź prawdziwy i mów otwarcie na poziomie, który zrozumie. Jednocześnie nie karz swojego dziecka za bycie uczciwym. Nie karć go za prawdę i za otwarte mówienie ci tego, co myśli.

Otwartość na innych

Ludzie są różni. To banał, ale często o tym zapominamy. Ludzie mają różne doświadczenia życiowe, są na różnym etapie osobistego rozwoju, mają różne poglądy na te same sprawy. Jeśli chcesz, by twoje dziecko było akceptowane takim, jakim jest, naucz je akceptować i przyjmować innych. Jak? Samemu nie wydając ocen, będąc otwartym na drugiego człowieka i będąc go prawdziwie ciekawym. Bądź otwartym na własne dziecko. Słuchaj go, by usłyszeć, co chce ci tak naprawdę powiedzieć, a nie tylko po to, by mu natychmiast odpowiedzieć. Pokaż mu niezwykłość ludzkiej różnorodności i naucz jej szanowania, samemu ją szanując.

Szacunek do granic cudzych i własnych

Każdy z nas ma swoje granice. Umiejętność ich szanowania jest niezwykle ważna w budowaniu zdrowych relacji z innymi ludźmi. Jeśli chcesz, by twoje dziecko szanowało twoje granice, musisz najpierw samemu umieć je zauważyć i... uszanować. Dać sobie prawo do ich posiadania, dać sobie prawo do zadbania o samego siebie, do niezgody na pewne zachowania, do samo decydowania. To mocno wiąże się z tematem uczciwości. Szanując swoje granice, daj też do tego prawo twojemu dziecku. Słuchaj go, szanuj jego „nie” i weryfikuj, co naprawdę stoi za dziecięcym „nie chcę”.

Wiara w siebie

Jeśli chcesz, by twoje dziecko wierzyło w siebie, wierzyło w swoje możliwości i umiejętności, wierzyło, że da radę i jest wartościowe takie, jakie jest, daj mu tego przykład. Uwierz w siebie. W swoje kompetencje jako rodzica, w swoje możliwości i w to, że jesteś dobry taki, jaki jesteś. Że dajesz radę, że potrafisz, że warto próbować. Jednocześnie nie podkopuj wiary w siebie swojego dziecka. Nie musisz mu we wszystkim pomagać, ono naprawdę jest kompetentne i potrafi sobie poradzić. Nie wyręczaj, nie ułatwaj i nie usuwaj każdej przeszkody spod nóg. Doceń, gdy sobie poradzi, zwracając uwagę na jego samozaparcie i dążenie do celu, na cechy jego osobowości, które pozwoliły mu osiągnąć to, co sobie założyło, a nie marnując energię na bezproduktywne „brawo” i „super”.

Jesteś ważny! Ale nie jesteś ważniejszy od innych

To jedna z cenniejszych informacji dla naszych dzieci. Każdy człowiek potrzebuje wiedzieć, że jest ważny. Że się liczy, że jest brany pod uwagę. Jeśli chcesz, by twoje dziecko miało tego świadomość, pokaż mu to. Pokaż, że jego zdanie cię interesuje, że bierzesz pod uwagę jego potrzeby i jego opinie. Jednocześnie pokaż mu, że twoje zdanie, zdanie partnera, rodzeństwa też jest równie istotne. Ucząc go szanować innych ludzi, szanować ich granice, pokazujesz dziecku, że każdy człowiek jest ważny. Ale nie jest ważniejszy od innych.

Dziecko najłatwiej i najszybciej uczy się przez przykład. Jeśli chcesz przekazać mu swój system wartości, po prostu prawdziwie i autentycznie nim żyj.

Dlatego też „bardzo ważne jest wprowadzenie dzieci w świat wartości. Zasadniczą sprawą jest, aby nie tylko przyswoiło sobie wiedzę o określonych wartościach i normach, ale by przyjęło je, jako kryterium własnego postępowania”.

**„...Każdy z nas ma jakieś wady..
Lecz choć bardzo byś się silił,
innych zmienić nie dasz rady.
Za to siebie - w każdej chwili!**

**Może więc czasami warto
zastanowić się nad sobą,
ciut pomyśleć i pomału
zmienić w sobie to i owo...”**

**„Kto na swoje błędy zważa,
ten ich więcej nie powtarza.”**

**„Nikt z nas nie jest doskonały -
ani duży, ani mały!”**

**„Wszelka pomoc i współpraca,
wszystkim bardzo się oplaca.”**

**„Kiedy smutek nas nachodzi,
to popłakać nie zaszkodzi.”**

**„Prawdę zawsze warto mówić,
choć ją czasem trudno lubić.”**

**„Gdy złość w sercu twym zagości,
to się staraj pozbyć złości.”**

**„To uprzejmość, bez wątpienia,
atmosferę wokół zmienia.”**

**„Dobrze czasem śmieć się z siebie
zamiast się zaperzać w gniewie.”**

**„Kto nauczy się wybaczać,
ten z radości będzie skakać!”**

**„Zamiast klótni, wrzasków, ryku,
rozwiąż problem i po krzyku.”**

**„Każdy duży i silniejszy
pod opiekę bierze mniejszych.”**

**„Kto z uśmiechem mknie przez życie,
ten się czuje znakomicie!”**

Warto przeczytać:

M. Strzałkowska „Rady nie od parady czyli wierszyki z morałem”

„12 ważnych opowieści - POLSCY AUTORZY O WARTOŚCIACH”

C. Mc Gregor „Kształtowanie twórczej osobowości dziecka. Zabawy i ćwiczenia.”

D.C. Weston, M.S. Weston „Co dzień mądrzejsze. 365 gier i zabaw kształtujących charakter, wrażliwość i inteligencję emocjonalną dziecka.”

G. Pighin „Jak przekazywać dzieciom wartości. Poradnik dla rodziców”

Beata Jacewicz "BAJKOWY SŁOWNIK UCZUĆ I WARTOŚCI"

POLECAMY!